

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Brambovska reforma.

(Iz strokovnjaških krogov.)

Vlada bo te dni, kakor je naznanil minister dr. Korytowski v brambenem odseku, predložila zbornici zakon glede na odškodnino, ki naj se podeli rodbinam rezervistov, ki so poklicani k orožnim vajam. Oglejmo si položaj.

Po zdaj veljavnem brambenem zakonu od leta 1889 so rezervisti in nadomestniki v armadi v neaktivni službeni dobi dolžni napraviti tri orožne vaje, vsakrat po štiri tedne; zdaj je v navadi 13dnevna vajna doba. Za one rezerviste, ki napravijo vajo jeseni, torej med velikimi vojaškimi vajami, se vajna doba določi vsako leto po posebni naredbi. Neaktivni brambovci pa se lahko vpokličejo k vajam tolikrat, da znaša njih skupna vajna doba v brambovski službeni dobi vsega skupaj 20 tednov za tiste, ki so neposredno v deželno brambo uvrščeni, štiri tedne pa za tiste, ki so vanjo uvrščeni iz armadne rezerve. Več kot štiri tedne ne sme trajati nobena vajna doba. Za tisto brambovsko moštvo, ki je aktivno služilo tri leta, odpadejo štiri tedni skupne vajne dobe. Konečno so lahko oproščeni vaj tudi tirolski deželni strelci, ki absolvirajo gotove vaje pri streliščih.

Vlada namerava zdaj na eni strani skrajšati dobo posameznih orožnih vaj, oziroma, da odpade zadnja vaja, na drugi strani pa bo uvedla podporo za rodbine ubožnejših rezervistov. Kar se tiče slednje določbe, služi vojni upravi za vzorec tozadevni francoski zakon. Na Francoskem je sistemizirana maksimalna mera za odškodnino in sicer na ta način, da število podpiranih rodbin ne presega 10 odstotkov vsega rezervnega moštva. Ubožne rodbine dobivajo ondi 0-75 frankov na dan, to je po naše 71 h. Finančna stran tega vprašanja bi, ako se postavi za temelj 10 odstotna mera vsega rezervnega kontingenta, izgledala sledeče: Po proračunu vojnega ministrstva se bo vpoklicalo to leto 278.000 novincev, po proračunu deželno-brambenega ministrstva pa 91.000, torej skupno okoli 370.000 mož. Če torej 10 odstotkov rodbin teh vojakov — kadar bodo v rezervi — dobiva recimo 1 K na dan

in če bi se službena doba pri orožnih vajah določila na deset dni — kakor se namerava — potem bi to znašalo 370.000 K.

Prevdarjajmo to številko! Prvič deset kron podpore presneto malo pomeni, ako se upošteva, da navadno rezervnik v svojem civilnem poklicu v desetih dneh zasluži najmanj 20 K. Vzlic temu ta mala podpora za državni proračun, oziroma za davkoplačevalce predstavlja veliko vsoto. S to naredbo se torej veliki nedostaki brambovskega zakona od leta 1889 ne odpravijo. Nič drugače se razmere ne bodo izboljšale, kakor s tem, da se uvede dveletna vojaška služba in da se znatno razširi § 34. brambenega zakona glede na olajšave, ki jih uživajo kmečki sinovi.

Ljudski zastopniki naj torej ne izpušijo iz oči svojega končnega cilja, ki je novi brambeni zakon! Saj je vojni minister v delegacijah izjavil, da je pripravljen dati iz svojega resorta poslancem na razpolago vojaškega strokovnjaka, da se bodo z njim mogli stvarno posvetovati o reformi. Ljudstvo željno čaka take reforme in država jo v svoj prid ravno tako nujno potrebuje.

Ob otvoritvi hrvaškega sabora.

Danes je ban Rauch kot kraljevski komisar otvoril zasedanje sabora. Do te ure še ne vemo, kaj se je zgodilo in kaj se zgodi v bližnji prihodnosti. Prva seja je vedno formalna, zato še danes položaj menda ne bo pojašnjen. Glasovi, da se sabor odgodi, so zadnji čas umolknil. Sploh se zadnje dni opaža na Hrvaškem nenavadni mir. Morda je le tišina pred nevihto. Koalicija je imela sinoči sejo, v kateri je določila svoje postopanje. Situacija je z odstopom dr. Franka postala mnogo jasnejša, ker je isti izjavil, da »čista« stranka prava ne bo napadla koalicije iz zasede.

Današnji seji predseduje bakarski poslanec Erazem Barčič kot najstarejši član sabora. On bi bil imel odločevati tudi glede vstopnic k seji, a je to ban Rauch preprečil. Pod pretvezo, da sabor zboruje v dvorani županijske hiše, poveril je naredbe glede vstopnic velikemu županu Vučetiću.

Nekateri listi menijo, da vladar ni odobril odgoditve. Ban niti ni bil v avdi-

jenci pri kralju, pač pa je bil pri cesarju bivši podban Nikolić, dasi to madžarski listi tajijo. Ker pa vsi dunajski listi trdijo, da je Nikolić bil v avdienci in se tega oficijelno ni dementiralo, je pač gotovo, da je bivši podban vladarja pravilno informiral o položaju na Hrvaškem. »Obzor« piše, da bi se ban pregrešil proti zakonu, ako bi vladarju priporočal odgoditev, ki bi bila protustavna. Sabor ne more biti odgojen, dokler ni sklenjen proračun in indenniteta. Ako bi ban sopedpisal reškript o odgoditvi, pregrešil bi se proti zakonu o svoji odgovornosti z leta 1874. — V Budimpešti pričakujejo današnjo sejo z veliko napetostjo. Ako bo sabor razpuščen ali odgojen, pridejo hrvaški delegatje v polnem številu v državni zbor, kjer bi pripravljali vladi novih težav. »Tribuna« poroča, da so se Hrvati pred odhodom v Zagreb s poslanci narodnosti dogovorili, da poslednji zavlečejo razpravo o reviziji poslovnika, da bodo imeli hrvaški delegatje v slučaju odgoditve sabora priliko zopet poseči v debato. — Po ožjih volitvah je nastalo v saboru tole razmerje strank: koalicija 56, Starčevićeva stranka prava 23, kmečka stranka 3, srbska radikalna stranka 2, socialna demokracija 1 poslanca. Izven strank so 1 Starčevićanec, 1 pangerman in 1 član bivše narodne stranke.

ŽELEZNICE NA BALKANU.

Srbski poslanik je prosil pri turški vladi za koncesijo, da naj se priklupi železnica pri Medariju. To je prvi korak Srbije za koncesioniranje železniške proge Donava-Jadransko morje. Bivši bolgarski minister dr. Genadiev se poda glede na balkanske železnice na Dunaj.

TITONI O AVSTRIJSKIH BALKANSKIH ŽELEZNICAH.

Titoni je izjavil o avstrijski železnici na Balkanu: Predno je govoril Aehrenthal v delegaciji o nameravani progi Uvac-Mitrovice, sem bil o načrtu obveščen. Po članu 25 berlinske pogodbe ima Avstrija pravico, da zgradi železnico.

MAKEDONSKI GENERALNI GUVERNER.

Angleška je predlagala vevlastim, da naj se imenuje za Makedonijo generalni guverner.

STALIŠČE RUSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA OMAJANO.

Poročajo, da odstopi ruski zunanji minister Iswolski. Nasledoval ga bo ruski rimski poslanik grof Muravev.

SOBRANJE RAZPUŠČENO.

Bolgarska vlada je sklenila razpuščiti sobranje ter razpisati nove volitve še za marc. Vsled pomnožitve prebivalstva se poveča število poslancev za štirinajst.

KMEČKI NEMIRI V RUMUNIJI.

Ministrski predsednik Sturdza je izjavil, da so krivi kmečke revščine najemniki veleposestnikov. Po več krajih so kmetje priredili burne demonstracije. Posredovalo je vojaštvo, ki je zaprlo več kmetov. V Tisanu so pretepli kmetje oskrbnika Fischerja in ga vrgli v neko jama. Rešili so ga orožniki. Na brzajavnih drogih so nabiti oklici: »Bratje, pazite! Uprimo se in postrelimo Bolgare! Ne smemo požigati, ker bi nas vjeli in umorili. Postrelimo vse in jih pošljimo, kamor so poslali pred letom naše brate.« V Patru so umorili župana Giroka. Huzari so pregnali v vasi Sirbi kmete, ki so se polastili veleposestva. Rezervni častniki so dobili povelje, da morajo biti pripravljeni.

FRANCOSKI PREDSEDNIK OBIŠČE ANGLIJO.

Reuterjev urad poroča, da obišče predsednik francoske republike Fallières maja meseca Angleško. Obisk bo oficijelen.

MAROKO.

Iz Tangra poročajo, da je položaj za Mulej Hafida neugoden. Dva njegova ministra se že baje pogajata z Abdul Azimem, da naj jima odpusti, na kar se mu podvržeta.

ZAROTA PROTI ŠPANSKEMU KRALJU IN MAURI.

Iz Berna poroča španski poslanik, da so imeli v Genfu španski anarhisti tajen shod, na katerem so sklenili, da se umorita španski kralj in ministrski predsednik Maura. Nekaj anarhistov je odpotovalo v Barcelono. Policija je zasedla kolodvore in zaprla mnogo oseb. V Barceloni so zaprli vse sumljive osebe. Iz tvornice ne pušče delavcev. Policija je ob kraljevem dohodu v Barceloni zastražila vse hiše, mimo katerih se je vozil kralj. Detektivi so zasedli vse balkone in strehe.

LISTEK.

Dijamanti kralja Salomona.

Angleški spisal Rider Haggard, posl. J. M. (Dalje.)

Bil je v resnici strašen prizor. Na koncu dolge kamenite mize je sedela smrt v obliki človeškega okostja, petnajst ali še več črevljev visoka, in držala v svojih koščenih prstih veliko belo palico. Visoko gori nad glavo je vzdigovala sulico, kakor da bi hotela suniti; druga koščena roka pa je počivala na kameniti mizi pred njo, tako, kakor jo drži človek, kadar vstaja od mize; ogrođje pa je bilo nagnjeno naprej, tako da so se vretena vratu in strašna lobanja obračala proti nam in upirala svoje votle očesne jamice v nas; čeljusti so ji bile malo odprte, kakor da bi hotela spregovoriti.

»Sveta nebesa!« sem spregovoril, »kaj more to biti?«

»In kaj so te stvari?« je rekel Good in pokazal na belo družbo okoli mize.

»In kaj vendar je to?« je dejal Sir Henry in pokazal na rujavo postavo, ki je sedela na mizi.

»Hi! Hi! Hi!« se je smejala Gagool. »One, ki stopijo v dvorano mrtvih, zadene zlo. Hi! Hi! Hi! Ha! Ha! Ha!«

»Pridi, Inkubu, ki si srčan v boju, pridi in poglej onega, ki si ga ubil,« in starka ga je prišla s svojimi kožnatimi prsti za sukno in ga peljala k mizi. Mi smo šli za njima.

Kmalu se je ustavila in pokazala na rujavo stvar, ki je sedela na mizi. Sir Henry je pogledal, vzkliznil in stopil nazaj; in ni čuda, kajti tam na mizi je bilo truplo Twale, poslednjega kukuanskega kralja; na svojih kolenih je držal glavo, katero mu je odsekala Sir Henryjeva bojna sekira. Da, tamkaj je sedelo njegovo truplo z glavo na kolenih, v vsej svoji grdoti; hrbtenica je štrlela za cel palec iznad sesedlega mesa ob vratu. Preko celega trupla je bila razprostrta tenka mehka tenčica, ki je delala njegovo zunanost še bolj strašno; v trenutku si nismo mogli tega tolmačiti; naposled pa smo opazili, da iz stropa neprestano kaplja voda na vrat trupla, odkoder je tekla po celem telesu in se izgubljala skozi majhno luknjo v mizi. Tedaj sem uganil, kaj je bilo — Twalino truplo se je spreminjalo v kapnik.

Pogled na bele postave, ki so sedele na kameniti klopi okoli te pošastne mize, je potrdil to misel. Bile so v resnici človeške postave, ali boljše rečeno, bivše človeške postave; sedaj so bili kapniki. Na ta način je ohranjalo kukuansko ljudstvo izza pradednih časov svoje mrtve kralje. Nemogoče si je misliti bolj grozen prizor,

kakor je bil prizor na to dolgo vrsto umrlih kraljev, zavrtih v ledu podobno kamenito oblačilo, skozi katero so se mogle nekoliko razločevati njihove poteze. Čuden prizor: Sedeli so okoli te negostoljubne mize, pri kateri je bila gospodinja smrt. Vseh skupaj jih je bilo sedemindvajset, poslednji Ignosijev oče. Da je bila šega na ta način ohranjevati kralje, starodavna, se razvidi iz njihovega števila; ako računamo za vsacega, da je vladal petnajst let, in ako vzamemo, da so se tukaj nahajali vsi kralji — kar je neverjetno, ker jih je gotovo nekaj umrlo v boju daleč od doma — tedaj dobimo, da so začeli s to navado najmanj štiri in pol stoletja nazaj. Toda orjaška smrt, ki se je nahajala pri gorenjem koncu mize, je mnogo starejša in ako se ne motim, izhaja od istega umetnika, ki je izklesal one tri kolose. Bila je izsekana iz enega samega kapnika; umetniško je bila čudovito zasnovana in izvršena. — Good, ki je razumel anatomijo, je izjavil, da je okostje popolno prav do najmanjše kosti, kolikor se je mogel prepričati.

Moje mnenje je bilo, da si je to postavo izmislil kak starodaven kipar in da je njena navzočnost vzbudila v Kukuancih misel, da bi postavili svoje mrtve kralje pod njeno varstvo; morebiti pa je bila postavljena tje kak kot nekako strašilo roparjem, ki bi hlepeli po zakladnici na oni strani. Vendar tega ne morem povedati.

Vse, kar morem storiti, je to, da popišem, kakor je in čitatelj si mora sam narediti svojo sodbo.

Vsekako pa je taka bela smrt in taki so bili beli mrtvi.

XVII. poglavje.

Salomonova zakladnica.

Ko smo krotili svoj strah in ogledovali grozna čuda tega prostora, je imela Gagool drugače opravilo. Na ta ali oni način — kajti čudovito se je gibala, ako se ji je zljubilo — je zlezla k veliki mizi in tja, kjer se je nahajal naš umrlj prijatelj Twala pod kapom, da pogleda, kako »se kisa«, kakor je rekel Good, ali pa iz kakega drugega hudobnega namena. Nato je prišepala zopet nazaj, ustavila se sem in tja in nagovorila to ali ono izmed okamenelih postav, prav tako kakor bi vi ali jaz pozdravljali starega prijatelja. Ko je dokončala to skrivnostno in strašno ceremonijo, je zlezla na mizo ravno pred belo smrt in začela, kolikor sem mogel razumeti, nekako moliti. Pogled na to zlobno staro bitje, ki se je pačilo z molitvijo v proslavo smrti, je bil tako strašen, da smo se požurili z ogledovanjem.

»Sedaj, Gagool,« sem rekel z resnim glasom — človek si ni upal govoriti drugače kakor šepetaje na tem kraju — »pelji nas v sobano.«

Izpred sodišča.

Hlapčevski strah. Franc Čuš, 22 let star, v Gojavcih rojen, hlapec brez stalnega bivališča, je bil že petkrat zaradi tatvine, zadnjikrat pri deželnem sodišču v Gradcu s 13mesečno težko ječo kaznovan. Najraje je kradel hlapcem po hlevih. Dokazanih mu je deset takih slučajev, ter znaša skupna ukradena škoda 269 K 95 h. Kako je Čuš pri tatvini drzno postopal, kaže slučaj, ko je hotel okraستي hlapca Jožefa Kalčiča na Marije Terezije cesti. V pričo spečega hlapca je vzel temu hlače, telovnik in suknjič. Ropot je zbudil hlapca, in ko prižge luč, vidi obdolženca, kateri je imel oblečene njegove hlače in telovnik, suknjo pa v roki. Ko ga je Kalčič trdo prijel, mu je ukradene reči vrnil, med temi tudi en havelok in neki drugi suknjič, nakar ga je ta izpustil. Kakor se je dogladno, je poslednje reči bil izmaknil Jožefu Sodjeshku, ki je spal v sosednem hlevu. V Wesenjakovem hlevu je okradel dva hlapca in vzel vojaško izkaznico na ime Ivana Wesenjaka, za katerega se je pri policiji in pred sodiščem imenoval. Šele čez dalje časa je v preiskavi povedal, da se piše Franc Čuš. Obdolženec noče biti ničesar kriv. O ukradenih stvarih, ki so se pri njem našle, je trdil, da jih je deloma našel, deloma pa kupil. Obdolženec je pa tudi delomržež ter se je po Štajerskem brez dela okrog klatil. Za kazen je dobil dve leti težke ječe, potem se ga bo de pa oddalo v prisilno delavnico.

Dva nagajivca. Mijo Jurčič in Lojze Smole, delavca v Ljubljani, sta nekoliko vinjena pohajkovala po Dolenjski cesti. Tam sta jela nagajati hlapcu Antonu Vidicu, ki je neko drevo sekal. Mimoidoči delavec Janez Wertl ju je posvaril, nakar ga je Jurčič z grdo napodil. Wertl ga je šel zaradi tega na policijsko stražnico naznaniti; zato mu je pa Jurčič s pestjo zažugal. Zasledovala sta ga do hiše in šla v stanovanje ter ga tam čakala in grozila, da ga morata »hinrihtati«. Wertlno se je posrečilo pri zadnjih hišnih durih zbežati. Zato bo de pa Jurčič sedel šest tednov, Smole pa pet tednov v težki ječi.

Prenočišča ni dobil. Jože Majnik, delavec, je šel dne 16. februarja t. l. k svojemu sinu na Savo. Ker ga je prehitela noč, je v Poljčah prosil pri posestniku Jožefu Sarlu in posestnici Katarini Pohar prenočišča. Oba sta mu odrekla. To ga je vjezilo, da jima je zagrozil, da bo na koncu vasi zadnjo hišo zažgal, da se bo grel. — Obdolženec to grožnjo taji. Prisodilo se mu je štiri mesece težke ječe.

Strastni lovec. Anton Beržnik, črevljari v Zalogu, je strasten lovec, ki je imel zaradi tega sitnosti pri sodišču. Zasačen je bil dne 11. novembra, ko je šel na Toški vrh na lov, če bi se mu bilo posrečilo ustreliti kako srno ali pa divjo kozo. Te sreče pač ni imel, pač pa je imel smolo, ker bo zaradi tega moral sedeti šest mesecev v težki ječi.

Druzega ni hotel pokopati. Pavel Ban, hlapec pri Sv. Duhu, se je več mesecev brez posla potepal. Dne 16. februarja t. l. je izmaknil Francetu Verliču 50 K gotovine. Ko so ga orožniki prijeli, nalagal jih je, da je to tatvino izvršil hla-

pec Rieder. Zato so tega prijeli in ga sodniji izročili, kjer se je njegova nedolžnost izkazala. Končno je pa le Ban priznal, da je on tat. Za kazen je dobil dva meseca težke ječe.

Dnevne novice.

+ **Sklicanje kranjskega deželnega zbora.** Čujemo iz dobrega vira, da bodo nekateri deželni zbori, med njimi tudi kranjski deželni zbor, v svrhu konstituiranja sklicani na kratko zasedanje še tekom meseca marca.

+ **Podaljšanje dolenjske železnice.** Po poročilu »Eisenbahnblatta« izdani so že podrobni načrti za podaljšanje dol. železnice iz Novega mesta do Metlike. Istotako gotovi so tudi načrti dalmatinske proge Pribudič—Knin, tako da se bo de delo pričelo na obeh črtah že letošnje leto. Proge zidale se bodo kot glavne železnice druge vrste. Večja zgradba t. l. bo de železnica Dalni—Madonič—Metković v Dalmaciji, katera proga bo merila 100 kilometrov, generalni projekt je že izgotovljen.

+ **Volivna preosnova za tržaški deželni zbor.** Tržaška »Slavenska Misao« poroča iz zanesljivega vira, da dobe Slovenci po načrtu volivne reforme, ki ga predloži vlada tržaškemu deželnemu zboru, šestnajst poslancev, dočim so jih dosedaj imeli le šest. — Deželni zbor je sklican za ponedeljek, 16. marca.

+ **Jubilejskega izprevida na Dunaju** se udeleži tudi cesar.

+ **Slov. kat. akad. društvo »Danica«** ima v petek, dne 13. t. m. pri Trötterju »Zum Magistrat«, svoj V. redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odbora; 3. volitev revizorjev; 4. slučajnosti. — Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— **Pri občinskih volitvah v Gorenjem Logatcu** so zmagali liberalci. Nekdaj je bil Gorenji Logatec neomajana posest liberalcev, sedaj se morajo boriti, da z največjo silo še ohranijo občinski odbor v svojih rokah.

— **Tiskarno v Opatiji** je prevzel gospod Fran Tavčar, dosedanj tiskarniški poslovođa in izvrsten strokovnjak.

— **Kranjica aretirana zaradi mazaštva.** Predvčerajšnjim so v Zagrebu aretirali Magdo Gospodarič iz Mirne peči na Dolenjskem, ker se je bavila z zdravljenjem ljudi. Našli so pri njej različnih mazil in drugih zdravil, ki so jih seveda konfiscirali. Žensko so izročili kazenskemu sodišču.

— **Spomenik cesarice Elizabete v Trstu** se postavi v drugem vrtu (proti morju) pred kolodvorom južne železnice. V nedeljo so otvorili v veliki dvorani trgovinske in obrtne zbornice v Trstu razstavo načrtov za imenovani spomenik. Vsega je razstavljenih 56 načrtov, in sicer 25 z Dunaja, 16 iz Trsta, ostali iz Monakovega, Pariza, Milana, Neapolja itd.

— **Imenovanje.** Dr. Alfred Brunner je imenovan za prisodnika razsodišča delavske zavarovalnice proti nezgodam. — Pri živno sodišče v Trstu je imenovalo kancelista Arturja Kotarja v Sežani za pisarniškega oficijala ad personam.

— **Budimpeštanski mlini ustavili delo.** Iz Budimpešte poročajo, da so tamonjši parni mlini »Concordia«, »Ungaria«, »Victoria« in »Hagenbacher« začasno ustavili obratovanje. To je v zvezi z abnormnim položajem na žitnem trgu in v trgovini z moko.

— **Namestnik Nardelli.** Dalmatinske-mu namestniku Nardelliju so podaljšali dopust za tri mesece. V tem času, tako se upa, bo docela okreval. Potem se vrne na svoje mesto kot namestnik.

— **Zgradba postajnega poslopja na Vrdu.** Ker se je prostor ob progi Južne železnice med Borovnico in Logatcem, kjer ima biti nova postaja, že lani razširil, tir pomnožil in material za poslopja navozil in skalnati svet odstranil, pričeli so letos že z zidanjem poslopij. Vsa zidarska in tozadevna dela bodo do zime popolnoma končana. Po zimi se na tej postaji prične promet in izroče naprave svojemu namenu.

— **Pomiloščenje o priliki cesarjevega jubileja.** Avstro-ogrski državljani, ne izvzemši Bosancev in Hercegovcev, brez razlike narodnosti in veroizpovedi, ki živijo v inozemstvu in imajo kake neprilike zavoljo vojaške obveznosti, dobijo pojasnila o pomiloščenju, ki ga je podelil cesar o priliki svoje šestdesetletnice kot vladar, brezplačno pri »Österreichisch-ungarische Kolonialgesellschaft«, Dunaj, VII., Mariahilferstraße 48. Dopolnjuje se v vseh v naši državi običajnih jezikih. Ravnotam se dobé tudi vsakovrstna pojasnila glede izseljevanja in povrnitve v domovino.

— **Letošnji glavni nabori** se prično šele v mesecu aprilu. Zato pa je, kakor

poroča uradni list, ministrstvo odredilo, da se običajni naknadni nabori vrše že tudi v marcu, in vlada je določila za ta nabore 12. in 20. dan marca. Ti naknadni nabori se vrše v Ljubljani pri 17. dop. okr. poveljstvu na Ambroževem trgu.

— **Vode so narasle** vsled zadnjega deževja in tavanja snega tu in po deželi. Ljubljanka kaže od včeraj večer 1:20 m, Sava pri Zalogu 0:45 m nad normalom, pri litijem mostu že kar meter, po barji je precej vode; ker letos ni preveč snega, so tudi povodnji nemogoče.

— **Škode na sadnem drevju** letošnje zimo zajec ni mnogo povzročil, ker vsled nizkega snega ni mogel čez ograje in seči. Po nekod pa je tudi drevje dobro zavarovano z žico ali gostimi ograjicami proti temu glodavcu. Upati je torej letos kaj več sadja jeseni.

— **Čebelarški shod** bo de v nedeljo, dne 15. t. m., ob 3. uri popoldne v Rakovniku pri Medvodah pri g. Pavlinu. Predaval bo de o umnem čebelarstvu g. Anton Likozar.

— **Insolvenca.** Trgovska tvrdka Gabrijel Naglich na Reki je napovedala konkurz. Dolgovi znašajo 30.000 kron.

— **Plavajoči dok.** Tovarna torpedov na Reki je naročila plavajoči dok, to je napravo za popraviljanje ladij.

— **Umrj** je v Malih Lipljenih št. 23 trgovec in gostilničar Franc Pečnik, star 74 let. — V Otočah je umrl učiteljski pripravnik Ignacij Grobovšek.

— **Nevarno je obotel** posestnik gosp. Mihael Černe po domače Petran na Bledu. Prepeljali so ga v ljubljansko »Leonische«.

— **Visoka starost.** O. Fran Dobrovič reda sv. Frančiška, obhaja danes, 12. marca, v Cresu 83-letnico svojega rodoljubnega življenja. O Veliki noči 1909. obhajal bo dijamantno sv. mašo.

— **Novice iz Amerike.** Iz Calumeta poročajo, da je bil rojak Janez Bahor, doma iz Goleka pri Črnomlju, v Osceola rudniku tako hudo obstreljen, da je kmalu nato v bolnici umrl. — G. K. Gorup je postal zastopnik tvrdke Jos. Triner iz Čikage. — Zblaznel je v Clevelandu Slovenec G. Peter Moro z gdčno. Frančiško Petkavšek.

— **Slovenec — žrtva brezposelnosti.** Iz Amerike poročajo: Tisočere so žrtve brezposelnosti! Dan za dnem poročajo časopisi o samoumorih in smrtnih slučajih med nesrečnimi brezposelnimi delavci. Reveži brez centa v žepu so primorani na najdržnejši način iti na pot za delom, nakar so izpostavljeni vsak trenutek nesreči, smrti. Taka žrtva brezposelnosti je tudi rojak Viktor Drobina, 19letni mladenič in pek po poklicu, doma iz Ljubljane. Dne 15. februarja so ga našli mrtvega na tiru Lake Shore & Southern železnice blizu Chestertona. Imel je globoko rano na glavi in hudo zmesarjen obraz. Kako je revež storil smrt, to nam je zagonetka. Vlak ga ni povozil, kajti razen glave je ostali život nepoškodovan. Najbrž je mogel odleteti iz kare na tla ali ga je pa železniški čuvaj — to eni z gotovostjo trdijo — ubil, ker se mu morda Drobina ni hotel pokoriti in zapustiti vlaka.

— **Samoumor v Trstu.** Predprošlo noč, okoli dveh popoldni se je ustrelil v svojem stanovanju v Androni del Pozzo št. 4. Rudolf Kocijančič, 30-letni natak gostilne »Alle due colonne« v Trstu. — Vzrok samoumora ni znan.

— **Iz Postojne.** Po »Narodu« in »Notranju« se trobi, da je 5. t. m. obiskalo postojnsko jame 75 Angležev. Toda teh »ausländerjev« ni bilo nobega v Postojno. Zvedeli smo tudi vzrok, zakaj niso prišli in ga bomo ob priliki povedali.

— **Semenj za blago in za rogato pitano živino v Vališslu.** Poglavarstvo občine Vališslo na Hrvaškem naznanja trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, da bo dne 19. marca t. l. v Vališslu velik blagovni semenj in semenj za pitano rogato živino, na kar se interese opozarjajo.

— **Upravno sodišče** je priznalo nove nemške tržaške častne občane.

— **Vlom v Pulju.** Neznani zločinci so vlomili v trgovino puljskega zlatarja Fonde. Odnegli so seboj 20.000 K.

— **V gozdu je zmznrl** pri Jezercih, občina Vrhnika 21 let stari Mat. Albreht iz Gradola. Vzrok: preobilo zavžit alkohol.

— **Razstava veziva in gospejskih toalet v Trstu.** V zavodu za pospeševanje male obrti v Trstu so tržaški obrtniki razstavili svoje izdelke, iz večine vezivo in gospejske toalete. Otvoritev je bila zadnje nedeljo v navzočnosti namestnika kneza Hohenlohe. Država je razpisala za to razstavo trideset nagrad.

— **Tatvine v Zagrebu.** Predprošlo noč se je pripeljal iz Banjaluke v Zagreb pravnik Leo Zimmerman. Vlegel se je na držav-

nem kolodvoru na klop, postavivši poleg sebe kovčeg in zaboj s knjigami in obleko. Ker je bil utrujen od poti, je kmalu zaspal. Ko se je prebudil, ni bilo ne kovčega ne zaboja. Drugo jutro je neki delavec našel prazni kovčeg v nekem grmovju ter ga izročil redarstvu. — S podstrešja neke hiše v Hanlikovi ulici je bilo ukradene posteljne oprave v vrednosti 160 K na škodo Desiderija Holänderja. — Udovi Valjavec je nekdo, med tem ko je nakupovala v neki trgovini, z mize ukradel bankovec za 50 kron.

— **Požar v Zagrebu.** Včeraj je zgorela baraka v tovarni za poljedelske in obrtne stroje na Sajmisticu. Zgorelo je tudi nekaj strojev. Škode je 25 tisoč kron.

— **Samoumor v vlaku.** V poštnem vlaku, kateri odhaja iz Trsta ob 10. uri predpolndne, se je ustrelil v vozu II. razreda na stranišču v torek, dne 10. t. m. od Nabrežine naprej poštni uradnik Ivan Bronzin iz Trsta. V Divači so ga prenesli v mrtvašnico.

Znanost in umetnost.

* **Edmondo de Amicis.** Dne 11. t. m. je umrl znani italijanski pisatelj Edmondo de Amicis star 62 let. Rojen je bil 21. okt. 1846 v Onegli. Znano je tudi v slovenščino predstavljeno njegovo delo »Cuore« — »Srce«. Zadnja leta sem je bil de Amicis socialni demokrat. — Edmondo de Amicis je poleg d'Annunzia in Fogazzara največji sodobni pisatelj italijanski. Velika izguba je z njim zadela italijanski narod, kajti bil je še zdaj na vrhuncu svoje delavnosti. Njegov sloviti roman »Srce« so slavili za Manzoni-jevimi »Promessi sposi« za najkrasnejše delo italijanske beletristike. Če zbledijo vsa njegova dela, bo ostalo »Srce«, ki je za mladino neizmerne vzgojevalnega pomena. Zadnje de Amicisevo markantno delo je knjiga »L'idioma gentile« — »Divni jezik« — v katerem slavi v vznesenih besedah lepoto in moč italijanskega jezika. Zadnje dni svojega življenja je nepozabni pisatelj baval se večinoma s socialnim snovmi. Na političnem polju je njegova največja zasluga reforma vojaškega kazenskega prava, ki se je izvedla na njegovo pisateljsko inicijativo. (De Amicis je bil častnik — l. 1866 se je udeležil bitke pri Custozzi.) Spomin velikega pisatelja in človekoljuba bo slovel povsod, kjer bo njegovo »Srce« mladino povzdigovalo k vzrom in marljivemu delu.

— **Slovenska Matica.** 157. odboro-va seja »Maticе Slovenske«, dne 2. sušca 1908. Predsednik javi, da je »Matica« dobila pravdo z g. prof. Jesenkom o naknadnem povračilu realiziranih kuponov nekaterih akcij »Narodne tiskarne«, a da je g. prof. Jesenko vložil priziv. Sprejme se predlog gospodarskega odseka, da se naj že v prejšnji dobi nastali in letos narastli deficit pokrije s posojilom iz knjižnice ljubljanske mestne hranilnice; to posojilo se z obrestmi vred amortizuje vsako leto iz tekočih prejemkov. V isto svrhu se hrvatskim članom članarina poviša na 3 krone. Obseg knjig za leto 1908. se spravi v sklad z gmotnimi sredstvi, njih število ostane isto, le »Letopis« bo začasno opustiti. G. E. Kristana drama »Kato Vranković« se sprejme, istotako g. VI. Nazora istrska priča »Veli Jože« ter g. prof. Šantlna ilustracije za ta spis. Načeloma se sprejmejo v knjižni program glavna dela Shakespearjeva, pred vsem O. Zupančiča prevod »Sen krasne noči«, nadalje Dostojevskega »Spomini iz mrtvaške hiše« v prevodu g. VI. Levstika. Za prihodnja leta pride v poštev monografija iz Vrhovčevih spisov, n. pr. o francoski dobi, izdanje starejših pesnikov, kakor Svetličiča, Ledinskega, Trstenjaka.

* **»Zlata doba«,** protialkoholno glasilo, drugi letnik. Vsebinska drugega zvezka je sledeča: F. A.: Kaj je alkoholizem? — Dr. A. Hoff: Namesto alkohola sport! — Protialkoholno zborovanje duhovnikov. — Li-stek obsega: Bule, povest, žalostna in vesela, spisal Asmussen. — V »raznoterostih« je nanizana cela vrsta zanimivih drobtin. — »Zlato dobo« izdaja družba treznosti. Naročnina znaša na leto 3 K, za dijake 2 K, ter se naj pošilja upravništvu lista v Ljubljani, Marijanišče.

Štajerske novice.

* **Župnik Andrej Kajtna** †. V Št. Petru pri Spod. Dravogradu je dne 8. t. m. po daljšem bolehanju umrl vpokojeni župnik č. g. Andrej Kajtna, star 77 let. Pokojnik se je poročil dne 19. novembra 1832. v Loki pri Zidanem mostu, v mašnika je bil posvečen dne 9. junija 1859. Od leta 1869. je v Št. Petru služboval kot kurat in župnik ter pred nekaterimi leti tu šel v pokoj. Pogreba, ki ga je vodil vlč. g. prošt Flor. Izop, se je udeležilo osem duhovnikov, namreč še gg. župniki Rat iz Št. Ilija, Leber iz Št. Jana, Vrančur iz Šmiklavža.

Starka je hitro zlezla z mize. »Ali mojih gospodov ni strah?« je rekla in škilila meni v obraz.

»Naprej!«
»Dobro, moji gospodje,« in stopila je zadaj za veliko smrt. »Tukaj je sobana, gospodje moji naj prižgo svetilko in vstopijo,« in postavila je vrč olja na tla in se naslonila proti steni jame. Vzel sem vžigalico, katerih smo še vedno nekoliko imeli in prižgal steno, in gledal po hodniku; vendar ni bilo ničesar drugega pred nami, kakor živa skala. Gagool se je zarežala. »Pot je tukaj, gospodje moji.«
»Ne šali se z nami,« sem rekel resno.
»Ne šalim se, gospodje moji. Glejte!« in pokazala je na skalo.

Ko je tako kazala, smo pri svetilki opazili, da se je skala počasi vzdigovala od tal in izginjevala v skalovju zgoraj, kjer se je brez dvoma nahajal prazen prostor zanj. Skala je bila široka kakor vrata prilične velikosti, okoli deset črevljev visoka in pet črevljev debela. Tehtati je morala najmanj dvajset do trideset ton in se je morala vzdigovati po kakem preprostem zakonu ravnotežja, morebiti onem, na katerem je osnovano odpiranje in zapiranje navadnih dandanašnjih oken. Kako se je stvar premaknila, seveda ni kdo izmed nas ni opazil: Gagool je skrbno pazila, da nikdo ni ničesar videl; vendar jaz ne dvomim, da se je nahajal tamkaj nekje zelo preprost vzvod (navor), ki ga je premaknila z majhnim pritiskom na kako skrivno mesto. Zelo počasi in rahlo se je vzdigoval velikanski kamen, dokler ni izginil in se nam je prikazala temna odprtina na prostoru, ki ga je izpolnjeval.

(Dalje prihodnjič.)

Rotner iz Pameč, Rozman iz Črneč in kaplan Berdnik iz Starega trga. Ljudstva iz domače in sosednjih župnij je prišlo nenavadno veliko. Pomenljivo, globoko premišljeno nagrobno je govoril v iskrenih besedah dobro znani propovednik g. Rotner. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Š **Slovensko katoliško akademično društvo »Zarja«** vabi na VI. redni občni zbor, ki se vrši v petek, dne 13. t. m., ob 8. zvečer pri »Zeleni Štajerski« s sledečim sporedom: 1. Branje zapisnikov. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

Š **»Narodna stranka«** na »delu«. Iz slovenjegraškega okraja se nam piše: Čudni ljudje so ti puncirani pristaši »Narodne stranke«, ki z vso silo hoče rešiti nas slovenske Štajerce! Eden prvih njenih pristašev, ex-gostilničar Vrečko v Slov. Gradcu je svojevoljno zaprl gostilniške prostore v »Narodnemu domu«. Žalostno le, da ga pri vsem podpira tudi »Čitalnica«, ki bi pač našla hvaležnejšega posla za svoje »delo«, da bi ji bila res mar slovenska narodnost. V pravo luč pa so se ti ljudje postavili s pustno maškarako, v kateri so na jako neokusen način smešili med drugim tudi katoliškega duhovnika. Celo Nemcem, ki so vendar navajeni marsičesa, se je zdela ta — pustna šala (?) — preneuma! Le naprej v takem »delu«, da se čimprej sami razkrinkate pred poštenim, razsodnim ljudstvom.

Š **Upravni svet »Trboveljske premo-gokopske družbe«** je sklenil, da izplača od čistega dobička 990.242 kron dividendo 9 kron, lani je znašala dividenda 8 kron. Nadalje so sklenili, da emitirajo tekoči dolg 10.000.000 frankov.

+ **Profesor Ludovik Gumpłowicz.** Vseučiliški profesor v Gradcu Ludovik Gumpłowicz je obhajal svojo sedemdesetletnico. Isti je ustvaritelj današnje sociologije. On je napravil z raznimi plitkimi sestavi nemških »filozofov« tabulo raso. Najslavnejša dela njegova, iz večine prevedena v več modernih jezikov, so: »Sociološka državna ideja«, »Načrt sociologije«, »Avstrijsko državno pravo«, »Splošno državno pravo«, »Sociološki essay-i«, »Sociologija in politika« in »Boj plemen«. »Načrt sociologije« je preveden celo v japonščino. — Gumpłowicz je rojen 8. marca 1838 v Krakovu, študiral je v rojstnem mestu in na Dunaju ter se je habilitiral kot docent leta 1875 na graški univerzi, kjer je čital upravni nauk in avstrijsko upravno pravo. Leta 1882 je postal izredni, leta 1893 redni profesor. Vseh 33 let akadem. delovanja je preživel v Gradcu, ljubljeno od slovanskih slušateljev, spoštovan od nemških. Pri vsej objektivnosti in pravičnosti nasproti drugorodcem ni nikdar zatajil svojega slovanskega pokolenja, ter je slovanskim akademikom pomagal, kjer je le mogel. Ruskim razmer se njemu nasproti seveda ni smelo hvaliti, kajti v prvi vrsti je Gumpłowicz pač le Poljak. Sicer pa dogodki zadnjih let opravičujejo Gumpłowiczeve nazore o ruskim razmerah v marsikateri točki. Tudi mnogobrojni slovanski slušatelji kličejo o tej slovesni priliki ljubljenu učitelju: Ad multos annos!

Š **Znana brežiška afeta.** O tej aferi smo poročali novembra meseca pr. leta. Te dni se je vršila razprava pred celjskim sodiščem. Poklicanih je bilo 20 prič. Rezultat je: Janez Ogorevc obsojen v šestmesečni, Janez Urek v trimesečni in Alojzij Ogorevc v dvamesečni poostreni zapor.

Š **Iz poštne službe.** Poštnim oficijantom sta bila imenovana Josip Roškar za Rogatec in Friderik Drobnič za Grobelno.

Š **Štiri prste na roki je odtrgal** slamo-rezen stroj dne 5. t. mes. v Špitaliču pri Vranskem hlapcu Antonu Pistotniku. Ko je deval seno v stroj, mu je zagrabilo kolesje desno roko.

Š **Pokopali so v Celju** 9 t. m. priljubljenega višjega štabnega zdravnika dr. Iv. Vuciniča.

Š **Z nožem ga je sunil.** Dne 14. oktobra pr. leta sta se sprla v neki gostilni v Brežicah pri hazardni igri kočijaž Josip Grubič in Gregor Stoper, pri čemer je dal Stoper Grubiču več zaušnic. Grubič je potem Stoperja na potu na kolodvor napadel z nožem in mu prizadejal precejšnjo rano na levi strani prsi. Grubič je bil radi tega in radi prepovedane igre obsojen v dva meseca poostrene ječe in v globo desetih kron.

Š **Nov zdravnik v Celju.** S 1. aprilom začne izvrševati svojo prakso v Celju dr. Franc Premšak.

Š **Mož umoril svojo ženo.** Iz Trbovelj nam poročajo: Jera Jerman, katero je njen mož v pijanosti obklal z nožem, je za ranami umrla.

Š **17 hrvaških delavcev na zatožni klopi.** Pred mariborskim sodiščem se je imelo 6. t. m. zagovarjati 17 hrvaških delavcev radi zločina javnega nasilja (omejitve osebne svobode). Sodišče je vse

oprostilo. Državni pravdnik je vložil priziv.

Š **Visoka starost.** Dne 10. marca so na Ptuj popoldne med silnim snežnim viharjem spremili k večnemu počitku 94letno Marijo Mak. Bila je več let v mestni hiralnici.

Š **Sneg.** V torek, dne 10. t. m., je bil na Spod. Štajerskem silen snežni vihar in zamet. Vendar je sneg sproti skopnel. — Drugi dan je bilo zopet lepše spomladansko vreme.

Š **Novo mestno hišo v Ptuj** so dne 3. marca brez vsake sicer običajne slovesnosti otvorili.

Koroške novice.

k **»Za pravdo in srce«** v Celovcu Celovško delavsko društvo priredi v nedeljo, dne 15. sušca ob 8. zvečer gledališko predstavo v dvorani rokodelskega doma (Neue Weltgasse 22). Igrala se bo na opetovano zahtevo občinstva igra: »Za pravdo in srce«. Tragedija v petih dejanjih. — Spisal Anton Medved. — Vstopnina: Sedeži po 1 K, 70 v., 50 v.; stojišče 20 v. — K obilni udeležbi vabi odbor delavskega društva.

k **Grafenauer zboruje.** Piše se nam: Odkar smo dne 14. maja lanskega leta pri državnozborni volitvi tako sijajno zmagali, započelo se je novo gibanje med koroškimi Slovenci. Odsev tega so sijajni volivni shodi, ki jih je v kratkem času priredil marljivi državni poslanec g. Franc Grafenauer. Zboroval je v Globasnici, Št. Danijelu, Podljubelu, Podsinjivasi, v Libeličah in Guštanju. Poročati hočem danes samo o zadnjih dveh shodih. V Libeličah pride vse polno zborovalcev. Prostor pri Ringu premajhni. Polovica pozneje došlih udeležnikov mora radi pomanjkanja prostorov oditi. Shod otvori črneški župnik Rozman, temeljito poročilo poda g. drž. poslanec Grafenauer o delovanju državnega, in pozneje deželnega zbora. Da bi videli pazne poslušalce, ki so dolgemu govoru sledili z največjim zanimanjem. Srčno odobravanje je sledilo govoru. — G. urednik Smodej govori o organizaciji, predsednik shoda Rozman zaključil shod z iskreno zahvalo g. poslancu. Poslanec je imel pozneje poslov dovolj, da je rešil vsa vprašanja, došla mu od strani volivcev. — Dne 8. marca je bil shod v Guštanju, dosedanj trdnjavi nemških nacionalcev. Obsejni prostori Kleinlerhove gostilne, po domače Tirolca, so bili nabito polni. Zbranih poslušalcev do 600, kmetov in delavcev. Shod otvori g. Fr. Kogelnik, ki da besedo g. Grafenauerju. Ta govori najprej o pomenu volitve dne 14. maja l. l., nato razlaga delovanje državnega zbora. Podrobno razpravlja o avstro-ogrski nagodbi in navaja razne ugodnosti iste. Posebno razpravlja o soli, ki se naj daje kmetom, o znanih predlogih glede podražanja živil itd. Posebno se spominja še vseučiliškega vprašanja in naših tužnih šolskih razmer. Omenja posebej učiteljska vprašanja in daje tozadevna pojasnila. (Govoru sledi živahna pohvala.) G. Smodej iz Celovca govori najprej proti socialnim demokratom in razloži bistvo socialne demokracije. Zlasti opozarja na protiversko gonjo soc. dem. voditeljev, ki delavce samo grdo slepe. Obširneje razpravlja o splošnih delavskih razmerah in kaže na tozadevne razgovore in predloge v drž. zboru. Konča z iskrenim pozivom do zborovalcev k odločni združitvi. — Predsednik shoda se v prisrčnih besedah zahvaljuje številnim udeležencem shoda in zaključuje zborovanje z »živio-klici« poslancu Grafenauerju. — O shodu treba omeniti še to: Ko je g. poslanec Grafenauer prihajal popoldne, ga je čakalo vse guštanjško uradništvo z glavnim ravnateljem Marišljerjem na čelu, da vidijo v njihov kraj prihajati moža, ki jih je tako imenitno — premagal! Dobro!

k **Vojaška vest.** Dosedanji poveljnik huzarskega polka št. 6 v Celovcu, polkovnik Božidar pl. Kubinyi je iz zdravstvenih ozirov od poveljstva odstavljen, na njegovo mesto pa pride polkovnik Atila Marjasy pl. Markus iz Batizfalva od huzarskega polka št. 8. Kubinyjev prednik je bil, akoravno še čil, tudi iz zdravstvenih ozirov odstavljen.

Ljubljanske novice.

lj **»Kršč. ženska zveza«** ima jutri, dne 13. t. m. ob 3. popoldne predavanje v navadnem lokal. Predava g. dr. Lampe.

lj **Novo cesto** grade na Deghengijevem (kolizejskem) svetu. Prst in drug material dovažajo z nekdanjega dirkališča slovenskih biciklistov. Stara Cesta na Rudolfovo železnico od Kolizejskih ulic do protestantovske cerkve se opusti in nova cesta zgradi skozi sredo parka. Ob voglu zgradi si g. Iv. Knez enonadstropno zasebno poslopje.

lj **Tivoljski gozd in sankališče.** Pota in mostovi v tivoljskem gozdu, ki so v zimskem času služila za sankanje športnega kluba, se bodo to pomlad spravila zopet v stari stan. Najbolje bi bilo, da odkaže mestna občina temu športu za prihodnje primernejši prostor, kjer ne bo treba drevja kvariti in potov razdirati, pa — nevarnosti ne bo za ljudi.

lj **Zlikovci.** Na Poljanski cesti so neki zlikovci razrezali pred prodajalno Rozalije Hafnerjeve 11 bičev in ji napravili 2 K 80 vin. škode. Zlobneži se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

lj **Na tla zgrudila** se je danes dopoldne v sv. Florijana ulicah 70letna Marija Kremžarjeva. Ker je bila nezavestna, so jo prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico.

lj **Tepež.** Pred Petercevo gostilno na Dunajski cesti so se sinoči delavca Anton Plevel, Albin Robida, ključavničarski pomočnik Leopold Šmon, sodar Ivan Naglič in še nek po imenu neznan sprli in se med seboj začeli pretepati. Ker ni bil tepež z rokami dovolj, začeli so trgati late od lesene ograje pri hiši št. 47. Prvi trije so Nagliča tako pretepli, da je na cesti obležal v krvi. Eden izmed pretepačev je hotel z nožem udariti nekega mirnega pasanta. Nagliča so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico, druge tri pretepače je pa policija zaprla in izročila c. kr. deželnemu sodišču.

lj **Goljuživ čevljar.** Že nekaj časa sem. je hodil po Ljubljani v razne hiše k strankam nek človek, ki je pripovedoval, da je čevljar, da živi družina v veliki bedi in prosil, naj mu dajo kake čevlje v popravilo. Marsikatera stranka se je čevljarja usmili in mu delo dala. Čevljar je pa mesto, da bi bil popravilo izvršil, čevlje prodal ali jih pa sam porabil. Konečno je policija goljuživga čevljarja izsledila v osebi samskega čevljarskega pomočnika Leopolda Tavčarja iz Ljubljane in ga aretovala. Kolikor je policija dosedaj poizvedela, znaša škoda čez 60 K. Tavčarja so oddali deželnemu sodišču.

lj **Umrl** je podpredsednik upravnega sveta banke »Slavije« g. Karol Peter Keil. — Umrla je v Grahovem pri Cerknici g. Antonija Krajc roj. Švigelj.

lj **Priporočljiva podnatakarica** je šestnajstletna Frančiška Hlebčeva iz Malega Kamna pri Kozjem na Štajerskem. Pred kratkim je vstopila k nekemu tukajšnjemu gostilničarju v službo, kjer so jo kmalu spoznali kot potuhnjeno, in v nekem slučaju kot nepošteno. Hoteli so jo takoj opustiti, a so jo na njeno prošnjo in na obljubo, da se bo poboljšala, obdržali v službi. Dekle se pa ni poboljšala, ampak še poslabšala. Začela je krasti gostilničarki denar in ga spravljala v neko torbico. Pa je že nesreča hotela, da jo je gospodinja zasačila včeraj v trenutku, ko je denar (drobiž) preštevala. Ker se je gospodinji zdelo sumljivo, je poklicala policaja, ki je mlado, nepošteno podnatakarico aretoval. Aretovanko, ki je priznala, da je v enem mesecu na tak način »prištejala« čez 20 K, so oddali sodišču.

lj **Umrl** je krojaški mojster g. Anton Grad.

lj **Pazite na otroke!** Dne 9. t. m. je triletnemu Alojziju Pugelju, posestnikovega sinu iz Kosez pri Ilirski Bistrici pri igranju njegov petletni brat Anton s sekiro odsekal dva prsta na desni roki. Poškodovanega otroka so oddali v tukajšnjo deželno bolnišnico. Starši in varuhi bi morali vendar skrbeti, da otroci ne dobe v roke orodja, s katerim potem povzroče toliko nesreč.

lj **Za kruhom.** Včeraj se je odpeljalo iz južnega kolodvora 56 Dalmatincev v Heb. 34 Lahov pa v Kočevje.

Obdelovanje ljubljanskega barja.

Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja je imelo včeraj v mestni posvetovalnici svoj letošnji občni zbor, ki je bil mnogobrojno obiskan. Iz obširnega poročila društvenega tajnika inženirja Turka posnamemo, da se je društvo v zadnjih letih lepo razvilo ter da šteje sedaj 342 članov; imelo pa bi jih lahko še več, če bi se vsi barjani zavedali, kako koristne cilje zasleduje to društvo. Kako se je društveno delovanje razširilo, razvidno je iz blagajniškega poročila, ki izkazuje za leto 1907. 23.807 K 65 v. dohodkov in 20.790 K 43 v. stroškov, torej skupnega denarnega prometa 44.598 K 8 v. Društvo je oddalo pretečeno leto svojim članom in za svoja preizkuševališča 178.850 kg umetnih gnojil in 4.486 kg raznih semen, za kar je izdalo 18.759 K. Vzdržavalo je društvo lani deset preizkuševališč, in sicer v Notranji Gorici, v Vrbljenah, Plešivici, na Studencu, ob Ižanski cesti, v Škofelji, Lipah, Logu in na Vrhnikih ter na Karolinski zemlji. Poizkusi so se delali s stalnimi in menjalnimi travniki ter z raznimi gnojili; poleg tega

pa so se ponovili tudi poizkusi s čistimi travnimi setvami, katerih uspeh se bo šele letos pokazal. V društveni drevnici na Karolinski zemlji se je lani nasadilo 2070 jabolčnih in 220 hruškovih drevesc. Kmetijsko ministrstvo je društvu izplačalo 4000 K podpore ter še posebej 700 kron za vzdrževanje drevnice. Oskrbovanje drevnice se je poverilo nadučitelju gosp. Črnagoju. Poročevalec je končno s toplimi besedami se spominjal umrlega društvenega tajnika dr. Kramarja, ki si je za racionalno obdelovanje barja pridobil izrednih zaslug. Predsednikom društva je bil per acclamationem zopet izvoljen župan Hribar, odbornikom pa gg.: inženir Turk, Martin Furlan, Gabrijel Jelovšek, Fran Tršar, Peter Oražen in Ivan Štrumbelj. Računska pregledovalca sta gg. Jakob Tomec in Fran Švigelj. Po nasvetu g. župnika dr. Mauringa se je končno sklenilo, da se preizkuševališča v prihodnje prirejajo kolikor mogoče ob glavnih cestah.

UČITELJSKE IZPREMEMBE.

Nastavljeni so: za Senožče Katarina Smerdu; v Jurščah Štefanija Pečar, v Št. Lovrencu ob Temenici Josipina Majde, v Hinjah Marija Marok Sedej, v Hrvaškem Brodu Fran Zagorec, za nadučitelje: na Jesenicah Josip Sedlak, za Ribnico Teodor Betriani, za Loški potok Marija Zagorjan, za Sodražico Matija Žitko, za Godevskem Erika Kastrevc in Josip Krauland. V začasni pokoj pojdeti Anton Kerže in Amalija Kotlušek. Naslov profesor je dobil č. g. Luka Arh v knezoškofijskih zavodih v Št. Vidu. Za ljudskoškolskega kateheta v Ljubljani P. Regalat Čebulj.

Razne stvari.

Napad na grad norveškega kralja.

Mož, ki je dvanajstkrat ustrelil na grad norveškega kralja v Kristianiji, je švedski mehanik Green. Doma je bil že kaznovan zaradi tatvine. Pozneje je bil tudi že v kodanski norišnici. Ko so ga aretirali, je klical: »Čemu rabimo kralja.« Green je blazen.

Oproščen morilec.

Pariški porotniki so oprostili morilca bankirja Benoist-Leveja Caroita. Benoist-Leve je pripravil Caroita ob vso premoženje, kar je najbrže vplivalo, da so oprostili porotniki Caroita.

Požigalka trga priznala svoj zločin na smrtni postelji.

V ottensheimski ubožnici je priznala na mrtvaški postelji vžitkarica Leiner, da je 7. junija 1899 zažgala trg Ottensheim. ob požaru je zgorelo devet oseb. Leinerjevo so zaradi suma l. 1903 zaprli, a so jo izpustili, ker ji požiga niso dokazali.

Ubila in sežgala soproga.

V Kuwieszczycah je ubila žena svojega moža pravoslavnega popa Ivana Gagarina s sekiro, ker jo je tepel. Mrliča je nato vrgla v peč, kjer je zgorel.

Tvorničar morilec in samomorilec.

Draždanski tvorničar cigaret Kontos je ustrelil 11. t. m. svojo ženo, nato pa usmrtil sebe.

Branitelji Port Arturja.

Stesljevo zdravstveno stanje se je poslabšalo. Njegovi zdravniki dvomijo, da prestane 10letni trdnjavski zapor. Steselj je prosil carja za popolno pomiloščenje. General Fock postane divizijski poveljnik, tudi Smirnov in Reuss dobita poveljniška mesta.

Velikanska poneverenja.

Pred nekaj tedni so zasledili v Uj-Palankaerski kmečki zadrugi poneverenja v višini 100.000 kron. Dne 11. t. m. so pa v Uj-Palankaerski kmečki hranilnici zasledili poneverenja v višini 200.000 kron. Hranilniški knjigovodja Märzluff se je ustrelil.

Dinamitna eksplozija.

V Duisburgu ob Ruhri so nameravali razstreliti nek star most. Dinamit, spravljen v lopi, se je pa vnel, ker je bila peč močno zakurjena. Dva delavca sta raztrgana na drobne kose. Lopa je izginila.

Berolinski požigalci.

V Berolinu je bilo 10. t. m. trikrat zažgano. Neka družba je razpisala 3000 mark nagrade onemu, ki naznani požigalca.

Smrtna avtomobilska dirka.

Iz Kaire: Pri dirki avtomobilistov na dirkališču Heliopolis so povozili dirkači avtomobilisti sedem oseb, med njimi tri policiste.

Soproga, ki se je povrnil iz Amerike, umorila.

V Bialo se je povrnil iz Amerike tkalec Klenki. Prinesel je iz Amerike 3.000

kron. Žena, ki je ostala doma, je pa bila možu nezvesta. Skupno s ljubimcem sta umorila ponoči v spanju Klenkija. Potisnila sta mu v čelo dolgo šivanko. Morilko in ljubimca so zaprli.

Italijani vohajo ogleduha.

Iz Trienta poročajo, da so karabinjeri na italijanski postaji Peri aretirali barona Valerijana in Frana Zacchi, ko sta se pripeljala z vlakom preko avstrijske meje. Mislili so, da so dobili zopet dva nevarna ogleduha. Ker sta pa brata Zacchi, ki stanovala stalno v Roveretu, dokazala, da sta nedolžna, so jih kmalu izpustili s prošnjo, da jim oprostita pomoto.

V šali ustrelil očeta.

Na Španskem v Salzasu je neka skupinamask ob pustnem izpredstavljanju libzonski kraljevski umor Maska »kraljev morilec Buica« je namerila revolver na svojega očeta, ki je predstavljaj kralja in ga izprožil, ker je mislil, da orožje ni nabito. A revolver je bil nabit in oče se je zgrudil mrtev v voz. Obupani sin bi se bil ustrelil, da ga niso hitro zvezali in tako preprečili sinov samoumor.

Žrtve snežnih plazov.

Na planinah pri Pic Hešovi koči v Švici je zasul plaz arhitekta Kocha iz St. Morica, ki se je vozil s skijem. Koch je mrtev. Velik plaz je zasul delavce, ki so zapustili predor Montevertske železnice. En delavec je mrtev, ostali so pa nevarno ranjeni.

Ponarejalec denarja požira novce.

Te dni so prijeli v Berlinu ponarejalca denarja, ki se je skušal s tem rešiti, da je požrl ponarejene marke, ki jih je imel pri sebi. V preiskovalnem zaporu mu je postalo zelo slabo; začeli so sumiti ter ukrenili potrebno, da se je tičku olajšal želodec.

Boj z divjimi lovci.

V gozdu Sovenyhaza so se spopadli gozdarji z divjimi lovci. Višjemu gozdarju Muhi so divji lovci prestrelili roko, smrtno nevarno je ranjen pomočni lovec Patak. Izmed divjih lovcev je eden ustreljen, štirje so pa pobegnili.

Oživljena in zopet mrtva deklica.

V Parizu so oživeli z magnetiziranjem in frotiranjem neko mlado deklico, o kateri so sodili vsi, da je že mrtva in so jo zato že položili v krsto. Deklica je odprla oči in poročala o svojih čustvenih vtisih. Razburila se je tako, da so jo morali pomiriti z morfijem, a vbrizgali so ji preveč morfija in deklica je nato dejansko umrla.

Ij Slovensko gledališče. Intendanca slovenskega gledališča je dovolila članom slovenske drame v znak priznanja dve benefični predstavi. Ker je letošnji repertoar zavzemal večinoma igre resnega žanra in literarne vrednosti, izbrali so si člani slovenske drame dve najbolj priljubljeni igri starejšega repertoara; za dan 25. marca (praznik), popoldne ob 3. uri čarobno igro »Pepelko« in za dan 1. aprila kot zaključno in benefično predstavo zvečer ob 8. uri »Pot okoli zemlje v 80 dneh«. Ta dva komada se najskrbneje uprizorita. Člani slovenske drame so pa tudi bili v letošnji gledališčni dobi preobloženi s študijami in resnim delom. Uprizorilo se je mnogo novitet. H koncu sezone pa pride mladi nadpolni pisatelj Robida letos drugič do besede in se uprizore njegove tri enodejanke »Venus Demon«.

Volitve na Goriškem.

so končane. Pri včerajšnji ožji volitvi v kmetijski skupini v goriški okolici je zmagal kandidat S. L. S. Berbuč, kandidat S. L. S. Kosmač v tolminskem okraju ima tudi velike večine.

Razmerje v goriškem deželnem zboru je sedaj naslednje: S. L. S. ima pet poslancev (dr. Gregorčič, prof. Berbuč, Zega, Klančič, Kosmač, izvoljeni v kmečki skupini), slovenski liberalci imajo devet poslancev (dva v kmečki skupini, tri v splošni skupini, tri v veleposestvu in eden v trgih), laški krščanski socialci imajo šest poslancev (tri v splošni skupini in tri v kmečki skupini), laški liberalci imajo devet poslancev (dva v trg. zbornici, štiri iz mest in tri iz veleposestva).

Telefonska in brzoljavna poročila.

SOCIALNI KURZ V TRBOVLJAH.

Trbovlje, 12. marca. Socialni kurz se vrši dne 22. t. m. v dvorani telovadnega odseka. Pride več državnih poslancev. — Spored se še objavi.

DANAŠNJA SEJA HRVAŠKEGA SABORA.

Zagreb, 12. marca. Današnja otvoritev hrvaškega sabora se je vključ v pričakovanju mirno izvršila. Vlada je odredila obširne varnostne navedbe, pripravila vojaštvo, a vse se je pokazalo kot nepotrebno. Posamezne poslance je množica pred zbornico pozdravljala z vskliki. Ob 11. uri dopoldne so bili poslanci v zbornici polnoštevilno zbrani. Starostni predsednik je naznanil, da ima ban-komisar prečitati saboru kraljev reskript. Ko je stopil ban Rauch v sabor, nastal je tak hrup, da je starostni predsednik moral sejo prekiniti. Ko je bila seja zopet otvorjena, korakal je ban Rauch, opravljen v narodno galo na predsedniško mesto in prečital kraljev reskript, v katerem je znani program bana Raucha. Po prečitaniu je starostni predsednik določil prihodnjo sejo jutri. V jutrišnji seji se sabor konstituiral, nato nastopi najodločnejša opozicija proti banu.

ZASEDANJE AVSTRIJSKE DELEGACIJE ZAKLJUČENO.

Dunaj, 12. marca. Danes je zaključila avstrijska delegacija svoje zasedanje. Zunanji minister Aehrenthal je ponavljal, da bodo delegacije sklicane meseca maja in da bode v proračunu zvišanje plač častnikom in moštvo. Resolucija Stürgkh je bila soglasno sprejeta. Delegat Chlumecky se je zahvalil predsedniku, nakar je predsednik Fuchs s trikratnimi »Slava« klici na cesarja zaključil zasedanje.

† DE AMICIS.

Trst, 12. marca. Tržaški občinski svet je soglasno počastil na svečani način spomin pisatelja de Amicis ter poslal rodbini sožalno brzoljavko.

BOMBA EKSPLODIRALA V BARCELONI.

Barcelona, 12. marca. V bližini luke je eksplodirala bomba. Eksplozija ni napravila mnogo škode.

NEVELJAVNI ZAKONI.

Sofija, 12. marca. V katoliški cerkvi se je prebral odlok, da so mešani zakoni za katoliško cerkev neveljavni.

VAŽEN GOVOR TITTONIJEV.

Rim, 12. marca. V poslanski zbornici je minister za zunanje zadeve v dolgem in za mednarodni politični položaj prevažnem govoru izvajal z ozirom na interpelacijo znanega »enfant terrible« zbornice, iridentovca Barzilaj, sledeče: (Začetek govora je objavljen že v današnjem Pol. pregledu. Op. uredn.) Italija ni imela najmanjšega povoda protiviti se avstrijskemu železniškemu načrtu Uvac-Mitrovica, ker Avstrija sama zavzema simpatično stališče nasproti italijanskemu železniškemu načrtu Bar-Vir Bazar in pristaniškim delom v Baru. Italija je posredovala, da se je konečno glede na balkanske železniške načrte dosegel med Avstrijo, Rusijo in Francijo sporazum. Avstrija sme zgraditi svoj načrt, Rusija železnico Donava-Adria, podpirali pa se bodo obenem srbski

žel. načrti (Niš-Bar), bolgarski (Küstendil-Kumanovo) in grški (Larissa-Solun) ter načrt Monastir-Vallona, pri katerem je mnogo interesirana zlasti Italija. Samo Angleška je rezervirana, ker se boji, da se bo na ta način vprašanje o makedonskih reformah zapostavilo. Vse te železnice bodo povzdignile tudi blagostanje Italije. Ugovor, da bo postalo Jadransko morje slovansko, je puhla fraza. Saj moramo vsi za tem stremeti, da se povzdignejo slovanski elementi na Balkanu gmotno in moralno. Ni res, da so ti načrti strmoglavlili »koncert velevlasti« na Balkanu, nasprotno so utrdili skupno sodelovanje. Italija ostane temu koncertu zvesta. Njeno geslo je geslo lorda Beaconsfielda: »Peace with honour!« — »Mir s častjo!« (Veliko odobravanje.) Barzilaj umakne svoj predlog.

Rogaški pospešuje tek do jedi, olajšuje prebavo ter uspešno razkrojuje snovi zavžitih jedil. 542 a 4-1

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806'2 m, srednji tlač 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	726.9	2.6	sl. svzh.	jasno	
12	7. zjutr.	2.0	-0.9	brez vetra	megla	0.0
	2. pop	28.2	8.2	sl. jug	del. jasno	

Srednja včerašnja temp. 2.0°, norm. 2.8°.

Zahvala.

Za izkazano sočutje ob bolezni in smrti našega prerano umrlega draga soproga, očeta in brata, gospoda

Ignacija Ažmana

lesnega trgovca in posest. v Kropl

izrekamo prečast. duhovščini, znanecem, prijateljem in sorodnikom najprisrčnejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina Ažman.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 12. marca.

Pšenica za april	12.11
Pšenica za oktober	9.93
Rž za april	10.78
Koruza za maj	6.75
Oves za april	7.90

Efektiv: 5 višje.

„Skrivnost“

kako se izdeluje **fina grenčica**, ki prekaša vse dosedanje želodečne grečice, se **proda »Recept«**. Podjetni s par tisoč kronami premoženja dobijo izvrstno eksistenco. Vprašati je pod šifro **»Skrivnost eksistence«** na upravništvo Slovenca. Domač iznajditelj. 639 3-1

Z blagom sem zadovoljen

je izvrstno

poroča Prvi kranjski foverni testenin
trgovce gospod Ivan Čergolj iz Trsta.

301

KONCERT seksteta na lok

se vrši jutri, v petek, v kolodvorski restavraciji.

Vstop prost.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni udeležbi vabi velespoštovanjem

JOS. SCHREY, restavrater.

Razpošiljanje našega svetovno slovitiga specialnega piva

Salvator

se vrši v smislu starih šeg in običajev
tudi letos v mesecu marcu.

Da se vsakdo zagotovi, da dobi tudi res „Salvator“-pivo, in ne katero mnogih ponarejanj, naj se pazi na tu vtisnjeno, na vsakem sodčku in vsaki steklenici se nahajajočo varstveno znamko, ki je, kakor tudi oznamenilo „Salvator“ s patentno-uradno zavarovano.

Ako. dr. Paulanerbräu.
Salvatorjeva pivarna. Monakovo.

Salvator

gegr. 1651

Toči se vsako soboto, nedeljo in vsak praznik, dokler je kaj zaloge v

= kolodvorski restavraciji. =

Josip Schrey, restavrater.

• Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško
priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).
Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).
Pošiljate na dom sprejema restavrater „Narodnega Doma“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.)

Podružnica
v Spiljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

promese na komunalne srečke à K 15½. — Žrebanje dne 2. marca. — Glavni dobiček K 300.000.—,
promese na Tiske srečke à K 7.—. — Žrebanje dne 1. aprila. — Glavni dobiček K 180.000.—.
Obe promesi skupaj samo K 21.—.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti 4½% obrestim.

Podružnica
v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Politično strankarstvo v sokolstvu.

Kako je slovensko sokolstvo prepojeno s političnim strankarstvom, je najjasnejša priča slučaj dr. V. Ravniharja. Dr. V. Ravnihar si je upal kandidirati proti liberalnim kandidatom in takoj je bila uprizorjena proti njemu »sokolska gonja«. »Narod« hinavsko zavija in piše včeraj: »Sokolstvo se kot nepolitična organizacija ne vrti v politične boje, pravico in dolžnost pa ima čuvati nad tem, da se noben član ne pregreši zoper etična in narodna načela, na katerih sloni vse sokolstvo.« — Koliko hinavščine tiči v teh besedah, naj bo v dokaz, da je Sokola Ivana Hribarja lastnoročni podpis na nemško-slovenski zvezi in da je Sokol dr. Ivan Tavčar kot starosta »Sokola« imel dejansko zvezo z Nemci. Tu je čili »Sokol« mižal in se miži, proti dr. Ravniharju se je pa uprizorila v sokolstvu gonja samo na podlagi »Narodovih« laži! Proti takemu strankarskemu sokolstvu smo se mi vedno borili in v tem sokolskem strankarstvu imajo tudi vir naši telovadni odseki, ki so sedaj bolj potrebni kot kedaj prej.

O svojem odstopu kot starosta »Slovenske sokolske zveze« in o svojem izstopu iz ljubljanskega »Sokola« je podal dr. Ravnihar izjavo, katero je odbor ljubljanskega »Sokola« članom pošteno prikril. Dr. Ravnihar sedaj to izjavo priobčuje v »Novi Dobi«. V izjavi opetovano pod častno svojo besedo povdarja, da »ni imel nobenega pakta ne z Nemci ne s klerikalci« in potem nadaljuje:

»V našem slučaju je moje stališče toliko odličnejše, ker nisem sklepal nikakih takih zvez. Obsojati me vzlic temu, bi se reklo, ne stati na nepristranskem, ampak gledati položaj z odločno strankarskega stališča. Saj bi moralo sicer sokolstvo ob istem trenutku še tembolj obsoditi može, ki so se stoječ v prvih vrstah sokolstva ob raznih volitvah res vezali z Nemci in ki so sklepali z njimi resnične pakte in zveze, katere še danes obstoje in katere so bile v neizmerno škodo narodu slovenskemu. Sad te zveze je n. pr. ta, da ima deželni odbornik nemške narodnosti sedež v tako važni korporaciji, kakor je deželni šolski svet kranjski. Dejstvo, ki se vsak čas da dokazati, je dalje, da se je ravno za zadnje deželnozbornske volitve v Ljubljani vodstvo narodno-napredne stranke pri ljubljanskih Nemcih poganjalo za glasove. Ako gotovi »Sokol« tudi teh dejstev ne sodijo s sokolskega stališča, nasprotno pa obsojajo pri meni že samo dejstvo, da so Nemci svojevoljno sklenili voliti mene, dasi jih za to nisem bil prosil, potem taki sodbi upravičeno odrekam objektivnost, in ravno tako upravičeno trdim, da se je z gonjo proti meni s sokolskega stališča hotela in nameravala izvršiti le — politična justifikacija! Vnanji vplivi so storili, da je zlasti del sokolstva na Kranjskem prepojen s strankarskim duhom. Žal, da je tako. Da pa je res tako, temu je dokaz dejstvo, da je ostudna gonja proti meni kot »Sokolu«, ki nisem pristaš narodno-napredne stranke, našla ravno na Kranjskem tako ugodnih tal. Jedro vse te gonje je, da se mi ne zameri toliko morebitne zveze z Nemci ali klerikalci, kakor pa dejstvo, da sem se drznil kandidirati proti pristašu narodno-napredne stranke. To, in edino to je v očeh strankarskih mojih nasprotnikov ves moj greh; ker pa je ta greh sam po sebi premalen, da bi vplival v javnosti, zato mi podtikajo grehe, katerih nimam. Morda se bodo našli ljudje, ki bodo moj korak napačno hoteli umeti, morda se bodo še dobili ljudje, ki bodo označili moje trditve in moje dementije kot neresnico; bodi jim, vznemirjalo me bo to tem manj, ker sodim, da le človek nizkotenega mišljenja ne more o svojem sočloveku imeti dobre in poštene misli. Opustim pa, da bi posebej zavračal vsako neresnično očitnanje, ki je bilo o meni čitati v nasprotnem časopisu. Odlagam torej mesto staroste »Slovenske Sokolske zveze«. Odlagam tudi mesto odbornika v odboru ljubljanskega »Sokola« ter izjavljam, da izstopam iz telovadnega društva »Sokol« v Ljubljani. Do tega slednjega koraka me vodijo še posebni nagibi, ki od njih ni ravno poslednji ta, da zlasti v tem društvu prevladujejo razmere, kakršne sem bil gori opisal: politično strankarstvo tlači svobodni razvoj sokolske misli!«

Mislino, da nam k tej izjavi ni treba ničesar pristaviti. Dovolj je jasna!

AVSTRIJA.

Važna seja delegacije.

O včerajšnjem sklepu armadnega odseka avst. delegacije (glej predvčerajšnja »Slovenca«) telefonska in brzojavna poročila pod naslovom: Važna seja delegacije je izjavil neki ugledni član gosposke zbornice, da sta ministra Aehrenthal in

Schönaich nastopila hrabro in jasno označila položaj. Ogrska delegacija ne bo mogla mnogo ugovarjati zahtevi avstrijske delegacije.

Jezikovna postava.

»Union« poroča, da vlada ne namerava pospeševati del o jezikovni postavi. Beck dela marveč na to, da dobi predvsem državne potrebščine: vojaške novince, trgovinsko pogodbo s Srbijo, proračun oziroma začasni proračun. Dosedanja Beckova posvetovanja s posameznimi poslanci raznih strank niso imela nobenih konkretnih uspehov. Ni res, da se je naročilo dvornima svetnikoma Hergetu in Parabekku, da naj izdelata jezikovni postavni načrt.

Narodno vprašanje v hebskem okrožju.

Dne 22. t. m. prirede v Hebu nemški kmetje velik protestni shod. Udeležili se ga tudi koroški poslanec Dobernig. Po shodu prirede veliko demonstracijo.

Stalni mestni odbor.

Dne 10. t. m. je dovršil stalni mestni odbor svoja posvetovanja. Občinam naj se omogoči, da pobirajo davek o povišani vrednosti zazidanih in nezazidanih zemljišč. Temeljito naj se uredi občinske finance. Občine naj dobe iz davkov na sladkor, žganje in osebnega dohodninskega davka državne prispevke v oni višini, ki jo dobe dežele. Državni realni davek naj se prepusti občinam. Nadalje naj prepusti država mestom občinske davke. Oškoduje naj država občine za posle v prenešenem delokrogu. Zasebna državna gospodarska podjetja naj prispevajo k občinskim dokladam. Občinska podjetja naj imajo davčne olajšave. Pristojbin proste naj bodo dobrodelna in splošno koristna volila občinam.

Klub mestnih zastopnikov.

Več strank se namerava pečati z vprašanjem o ustanovitvi kluba mestnih poslancev. Akcijo, ki jo je izprožil črnoviški občinski svetnik dr. Norst, podpira zbornični predsednik dr. Weiskirchner.

Proračunski odsek.

V seji proračunskega odseka, dne 10. t. m. urgira italijanski poslanec Conci dveletno vojaško službeno dobo pri deželni brambi in da naj se odpravi dvoboj. Dr. Diamand zahteva, da naj nastopijo proti grdemu ravnanju z vojaštvom, s katerim naj postopajo bolj človekoljubno. Graja tudi postopanje orožništva nasproti prebivalstvu. Krščanski socialci Walcher graja intendantu XIV. armadnega zbora, ker se pri nakupu živine premalo ozira na kmečko prebivalstvo. Graja orožništvo, ki se vrti celo v politične zadeve in naravnost hujska. Navaaja zglede s Koroškega. Vsenemec Malik naglašja, da Vsenemci niso sovražniki armade.

Avstrijska delegacija.

Poročevalec armadnega odseka delegacije, grof Merveldt, je že sestavil svoje poročilo o Stürgkhovi resoluciji. V delegaciji razpravljajo najbrže o njej že dne 12. t. m. Avstrijska delegacija konča svoja posvetovanja že ta teden. Gotovo je, da se odobri Stürgkhov predlog.

Krščanski socialci.

»Krščansko-socialna zveza« je imela dne 11. t. m. triurno sejo. Razpravljali so o vprašanju častniških gaž in o stališču krščanskih socialcev v delegaciji. Poročal je Axmann. Razgovor je bil zelo živahen. Udeležili se ga je tudi minister Gessmann. Ministrski predsednik Beck se je 11. t. m. več časa posvetoval s krščansko-socialnima poslancema Finkom in Loserjem.

Cesar

bo stanoval ob velikih vojaških vajah na zahodnem Ogrskem v palači veszprimskega škofa.

Tirolski deželni zbor.

Italijanski in nemški tirolski krščansko-socialni deželni poslanci zahtevajo, da naj skličejo tirolski deželni zbor že marca meseca.

Svobodomiselni Čehi v opoziciji?

Glavni izvrševalni odbor moravske mladočeške stranke je izvolil odbor treh članov, ki so mu naročili, da naj dela na to, da prično češke svobodomiselnice stranke z opozicijo proti Becku. Sklenili so tudi, da skličejo strankarski shod moravske mladočeške stranke.

Moravsko vseučiliško vprašanje.

Minister Prašek se je pričel pogajati z zastopniki vseh čeških strank glede na resolucije, ki bi priznale načeloma potrebo, da se ustanovi na Moravskem češko in nemško vseučilišče. Kraj in čas se ne določita. Prašek je došel v Brno, odkoder

odpotuje v Olomuc. Nemško vseučilišče se najbrže ustanovi v Brnu, češko pa v Kremziju.

Skupen nastop nemških strank na Češkem.

Nemški ljudski svet na Češkem pozivlja nemške češke deželne poslance, da naj nastopijo skupno. Predlaga se, da naj poslance skličejo seniorji k skupnemu zborovanju. Sklepe bi izvedel stalni odbor dvanajstorič. Več deželnih poslancev je že pritrdilo načrtu.

Enketa za saniranje deželnih financ.

V seji, dne 11. t. m. naglašja štajerski deželni odbornik dr. Fink, da imajo dežele znatne izdatke, a nikakih primernih dohodkov. Dasi se štajerska izborna uprava, je finančno stanje vedno bolj neugodno. Potrebne so državne dotacije. Polovico plač ljudskošolskih učiteljev prevzemi vlada. Eksperte dr. Ploj je ponavljal, kar je prej boljše izvajal profesor Redlich in drugi eksperti. Eksperte prelat Wimmer in poslanec dr. Stölzl govorita o finančnem stanju Solnograške. Eksperte Fink (Predarlsko) zahteva preosnovo državne uprave.

OGRSKA.

Državni zbor.

Ogrsko-hrvaški državni zbor je v svoji seji, dne 11. t. m., razpravljaj o Farkashazyjevi interpelaciji, ki vpraša vlado, če ve, kaj da je očital vladni bivši minister Kristoffy dne 8. t. m., češ, da so se sklenile protipostavne in protustavne trgovinske pogodbe na željo in s sodelovanjem politikov, ki so člani sedanje vlade. Hammerberg vpraša, če namerava vlada res na Hrvaškem vporabljati izredna sredstva. Naučni minister Apponyi odgovarja na interpelacijo disidenta Bozokega, ki je bila vložena pred tedni o šolskih razmerah na Sedmograškem. Minister pravi, da je res malo mažarskih šol na Sedmograškem. Odgovor se vzame na znanje. Nato vtemeljuje Farkashazy svojo interpelacijo. Ministrski predsednik Weckerle pravi, da ko je bil Kristoffy minister, niso ne on ne njegovi tovariši ministri občevali z njim zasebno. O punkcijah smo se pogajali z njegovim Veličanstvom. Na sklepanje trgovinskih pogodb sedanji ministri nismo vplivali. Obljubili smo, da se prejšnji ministri ne bodo tožili. Volivno preosnovo bomo izvedli in predložimo zakonski načrt zbornici pred poletnimi počitnicami. Odgovor se vzame na znanje.

Weckerle in Hrvaška.

Na Hammerbergovo interpelacijo odgovarja Weckerle: Nastalo je pomotno naziranje, da mora imeti hrvaški ban v hrvaškem saboru večino, da zamore parlamentarno vladati. Če pa nima večine, tudi ne more ostati ban in če ban ne ostane, ne more ostati ogrska vlada. To naziranje bi pomenjalo, da imamo pod ogrsko krono dvoje parlamentov in da je odvisna od hrvaškega ogrska vlada in ogrski parlament. Strogo stojimo na stališču ogrsko-hrvaške nagodbe iz leta 1868. Narodne in jezikovne pravice Hrvaške hočemo respektirati. To je pa tudi meja, do katere gremo v državnopravnem in političnem oziru. Svoje obljube bomo držali brezpogojno, v kolikor nas vežejo postave. Obljube pa, ki grejo čez mejo in ki niso določene po postavi, jih pa držimo le, če dobimo zagotovila, da se drže Hrvati politike enotnosti ogrske države in politike sporazumljenja. V nobenih okoliščinah nismo voljni popustiti, da imenuje kralj hrvaškega bana na predlog ogrske vlade ne glede na večino v hrvaškem saboru. Sedanj ban je pravilno imenovan in ostane na svojem mestu, dokler bo zasledoval politiko, o kateri se je sporazumel z nami. Ban je eksponent naše politike na Hrvaškem, ni samo njen zastopnik, marveč jo tudi izpolnjuje. Ban bo poizkusil politiko sporazumljenja. Če bo pa to zahtevala korist države, se ban tudi ne bo ustrašil v sporazumu z nami izrednih sredstev. Weckerlov odgovor so vzeli na znanje.

Weckerle miri ogrske poslance.

Na hodnikih ogrske zbornice je ostro napadalo več poslancev Aehrenthala zaradi njegovega stališča v vojaških zadevah. Weckerle jim je rekel: »Prosim Vas, ne razburjajte se. Saj se ni nič zgodilo, kar bi nas spravilo v zadrego«.

Vojaška pogodba.

V krogih »Neodvisne stranke« se dela na to, da pritrde povišanju častniških plač, ko pooblasti krona vojaško upravo, da se sme pogajati z ogrsko vlado glede na rešitev vojaških vprašani.

Samostojna ogrska banka.

Košut je že izgubil precej korajže za ustanovitev samostojne ogrske banke.

Rekel je v klubu »Neodvisne stranke«: Velike težave še obstoje za ustanovitev samostojne banke. Če v kaki obliki samostojne banke ne ustanovimo, je nevarnost, da se podraži denar za 2 %.

HRVAŠKA.

Hrvaško-srbska koalicija

je končala svoja posvetovanja o položaju. Koalicija bo ob otvoritvi sabora mirna. Proti Rauchu pa nastopi odločneje, ker jo je Rauch obdolžil protidinastiških spletk. Od kraljevega reskripta je odvisno, če odpošljejo delegate v ogrski državni zbor. Če ostane Rauch na svojem mestu, pomenja to, da je suspendirana ustava. Deputacija, ki bi šla po bana, se ne odpošlje. Starčevićanci vložijo proti Rauchu vladi tožbo.

Starčevićanci in stranka prava.

Poslanci Starčevićeve stranke so se posvetovali o fuziji s hrvaško stranko prava. Nameravajo ustanoviti Starčevićovo skupino, ki bi imela v saboru nad 46 mandatov.

Politiški umor.

V Jankovicu je ustrelil kmet Gigric posestnika Štefana Flajsaolevića, ker sta si politično nasprotovala.

Srbska banka v Zagrebu.

Tekom desetih let, kar obstoji, pomnožila je srbska banka v Zagrebu vplačano glavnico od 3.060.000 na 5.000.000 kron. Rezervni zaklad znaša 400.000 kron. L. 1907. je imela čistega dobička 317.442 kron, ki se bo razdelil kot dividenda med delničarje.

PROTI MORMONCEM.

Iz Monakova se poroča, da izžene Bavarska ameriške mormonske misijonarje, ker so nevarni javnemu redu.

ITALIJANSKA BALKANSKA POLITIKA.

Italijanska zbornica razpravlja o Barzilaizevih predlogih glede na balkansko politiko. Barzilai pravi, da po mitroviški progi Avstro-Ogrska lahko osredotoči svoje vojaške sile v Makedoniji iz Mitrovice do Skadra in do Janine. Nameravana železniška proga od Donave do Jadranskega morja ne bo ne ruska, ne italijanska. Politiško in vojaško ne bo nikomur koristila. Makedonske reforme so se izjalovile. Če razpade evropski »koncert« zaradi balkanskih zadev, nastane velika nevarnost vojske. Končno naglašja, da želi odkrito mir.

RAZMERE V ITALIJANSKEM NAUČNEM MINISTRSTVU.

Rim, 11. marca. Italijanska notranja politika se zdaj suče okoli »Minerve«. »Minerva« je ime palači, kjer je nastanjeno naučno ministrstvo. Proces Nasi je odkril nečuvane nerednosti v tem ministrstvu. Poslanci so zahtevali parlamentarno preiskovalno komisijo, toda vlada je hitro imenovala sama komisijo, katere »preiskovanje« je jako omejeno in bo prej ali slej zaspalo. Javnost je vsled tega tudi po pravici ogorčena, kajti razmere v »Minervi« niso vredne kulturne države. Sistematično se v naučnem ministrstvu goji najpodlejša korupcija. Profesorji, ki so ob enem poslanci ali senatorji, kot plačilo za svojo udanost vsakokratni vladi, dobivajo »popotne« ustanove in se povišajo, višji uradniki »Minerve« pa, kakor kaže slučaj Nasi, ogoljufajo državo z brezprimerno brezstidnostjo. Odtod dejstvo, da je vse šolstvo v Italiji tako zaostalo kakor komaj na Španskem. Sedanj naučni minister Rava, ki je član lože, protežira seveda framasone, podeljujoč jim vseučiliška mesta, dasi zanja niso kvalificirani. Odtod tudi dejstvo, da se n. pr. Avstrija tako zelo brani priznati Italijanom študije na italijanskih vseučiliščih, ker so inferiorna tudi v znanstvenem oziru.

IZOBČENJE NAD LOISYJEM.

Besedilo velikega izobčenja nad francoskim duhovnikom Loisy, ki v svojem najnovejšem delu o sinoptičnih evangelijskih taji božanstvo Kristusovo in od katerega se celo protestanti odvrčajo, češ, da je drugi Renan, slove tako-le:

»Povsod je že znano, da je duhovnik Loisy tako ustmeno učil, kakor tudi v svojih delih priobčeval, kar izprevrča najvažnejše temeljne nauke katoliške vere. Vzlic temu je bilo upanje, da bo on, ki je morebiti bolj vsled težnje po novem kakor vsled popačenja volje bil zapeljan v zmoto, dal se po najnovejših tozadevnih izjavah in predpisih svete stolice k boljšemu dal poučiti; to je tudi bil vzrok, zakaj se dozdaj niso uporabile težke kanonične določbe. Toda zgodilo se je nasprotno. Nevpštevaajoč vse to, se ni samo odrekel svojim zmotam, temveč je celo z novimi deli, ki jih je izročil svojim predstojnikom, potrdil svoje stare blodnje. Ker je iz tega

razloga, vzlic formalnim opominom, jasno razvidna njegova trdovratnost, je sveta rimska kongregacija splošne inkvizicije, da ne postane nezvesta svojim dolžnostim, in na izrečno povelje N. Sv. papeža Pija X., izrekla nad duhovnikom Alfredom Loisy imenom in osebno veliko izobčenje in slovesno izjavila, da ga zadenejo vse kazni javnega izobčenja, da se ga morajo torej vsi ogibati. Dano v Rimu 4. marca 1908. Petrus Palombelli, notar svete rimske in splošne inkvizicije.

FRANCOSKA ZBORNICA

je sklenila s 330 proti 217 glasovom, da zopet nastavijo več uradnikov, ki so jih odpustili zaradi političnega prepričanja in političnega delovanja. — Senat je odobril s 184 proti 82 glasovom postavbo, da se izpremeni na zahtevo enega zakonskega po triletni ločitvi od mize in postelje v trajno zakonsko ločitev.

ŽELEZNICA V ERZERUM.

Maloazijsko železnico Skutari-Angora namerava sultan podaljšati do Erzeruma. Stroški so proračunani na 300 milijonov.

ZJEDINJENE DRŽAVE IN VENEZUELA.

Državni departement Zedinjenih držav sodi, da morajo poslati Venezueli ultimatum ali pa prenašati še nadaljne neprijaznosti v Venezueli.

DRVA

Ker sem v svojo pekarnico uvedel kurjavo s premogom, se prav ceno (eventualno tudi na sežnje) **prodajo vsa drva** na mojem lesišču (na oglu Igriških in Hilšerjevih ulic), to je okolu 100 sežnjev lepih trdih drv in 20 sežnjev mehkih drv.

JEAN SCHREY.

Za pomladno in poletno dobo

popolno izbrana zaloga sveže došlih 25.000 komadov oblek za dame, gospode, deklice in otroke in sicer:

nad 5000 kom.	najmodernejših suknenih oblek od gld. 4.—, 7-50, 10.— višje
1500	povrčnikov in razglasov najnovejših barv, od gld. 6.—, 9.—, 12.— višje
2500	oblek za otroke in dečke od gld. 1-90, 350 višje
1000	dolgih pelerin iz veljblodove diake in gum. od gld. 3.—, 5.— višje
5000	jopičev za dame , paletotov , ovratnikov in kostumov od gld. 3.—, 5.—, 10.— višje
10000	krič , bluz , pasov kakor tudi klobukov za gospode , športnih čepic in perila . 176 40-8

Ob vsakem času v zalogi **pariški in berlinski modeli konfekcije za dame** in **dečke** kakor tudi **izvirne angleške športne obleke** in **povrčniki**.

Naročila po meri se izvršujejo najfinije in najhitreje na Dunaju. Pošiljatve na izbero se pošiljajo povsod tudi brez povzetja.

== Čudovito nizke cene! ==

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Lekarna pri „zlatem orlu“ kemika Mr. Ph. Mardetschlagerja v Ljubljani

priporoča svoja **domača zdravila**:

1. **Trpotčev sok**, najb. sredstvo proti kataru, kašlju, hripavosti, 1 stekl. 1 K.
2. **Mentolovi sladkorčki** proti kataru v vratu in za zboljšanje glasu, 1 škatljica 1 K 50 vin.
3. **Pravo ribje olje**, medicinsko, najboljšo sredstvo za prsa in pljuča; tudi za otroke, 1 steklenica 2 K.
4. **Francovo žganje** (mentolovo), krepi ter olajšuje trganje in bodilaje, 1 stekl. 1 K 20 vin. 574 6-3

Le po povzetju se dobi v **orlovi le. karni v Ljubljani, Jurčičev trg.**

Zahtevajte zastoj

in **franko** moj veliki, bogato ilustrovani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst mikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih, godbenega orodja, jeklenega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura	K 3-—
švic. izvir. „Roskopf“ pat. ura	5-—
regist. „Adler Roskopf“, nikel remont. ura	7-—
Goldin rem. ura „Luna“, kolese s dvojnimi plaščem	8-50
srebr. rem. ura „Gloria“	8-40
„dvojni plašč“	12-50
oklep. verižica z rincečo na pero in karab., 15 gr težka	2-80
„Luna“ kolesejem	10-50
ur. s karkavico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-—	
švarcvaldska ura K 2-80	

Za vsako uru blago plemenito jamstvo!

Nikot risko! Zaupanje dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Švarcwald**
v st. dvorni založnik v Mostu (Brux) 654
Češko 2318 1-4

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najuspešnejše krepično in osveževalno sredstvo 86 6-5

**jači telo
krepi živce**

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure razpošilja franko in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W. 48. Glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

Izdelovatelja kirurških instrumentov

Br. Klavka,
Ljubljana

atelje za ortoped. aparate in bandaže. Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bišejev. irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumijevih posteljin podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Žunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ker se obhaja letos 100letnica rojstva Albana Stolz (1808—1883), največjega nemškega ljudskega pisatelja in pridigarja, ki ga primerjajo celo s slovitim patrom Abrahamom a Sancta Clara, opozarjamo na njega zbrana in posamezna dela, od katerih sta nanovo izdana „Predigten“ in „Nachtgebet meines Lebens“, ki je biografija tega slovečega moža, krščanskega organizatorja, vzornega duhovnika in jedrnatega stilista.

Alban Stolz Predigten. Aus dessen Nachlaß zu seinem hundertsten Geburtstag herausgegeben. Cena broš. K 4-20, vezana K 5-40. — S tem delom bo zelo vstreženo vsem pridigarjem, ki bodo tu našli globoke misli, predvsem pa jedrnatosti in plastičnosti, ki je ljudstvu primerna. Posebno za postni čas je večina teh pridig primerna.

Nachtgebet meines Lebens. Von Alban Stolz. Durch Erinnerungen an Alban Stolz ergänzt und zur Feier seines hundertsten Geburtstages herausgegeben von Dr. Jakob Schmitt. K 3-84. — To delo je življenjepis tega izrednega moža, ki si je svoj kremeniti značaj izuril v burnih življenjskih izkušnjah.

Gesammelte Werke von Alban Stolz. Billige Ausgabe.

- I. Kompaß für Leben und Sterben. Cena vez. knjige K 3-12.
- II. Die heilige Elisabeth. Ein Buch für Christen. Vez. K 3-36.
- III. Das Vaterunser und der unendliche Gruß. Vezano K 3-12.
- IV. Spanisches für gebildete Welt. Vez. 2-76.
- V. Wachholder-Geist gegen die Grundübel der Welt: Dummheit, Sünde und Elend. Vez. K 3-12.
- VI. Besuch bei Sem, Cham und Japhet oder Reise in das heilige Land. Vez. K 3-12.
- VII. Die Nachtigall Gottes. Vez. K 4-56.
- VIII. Witterungen der Seele. Vez. K 3-84.
- IX. Wilder Honig. Fortsetzung der „Witterungen der Seele“. Vez. K 4-56.
- X. Dürre Kräuter. Zweite Fortsetzung der „Witterungen der Seele“. Vez. K 3-84.

Stolz, Alban, Erziehungskunst. K 3-60.

Stolzovi spisi bodo ravnodaj prišli zelo prav, kajti časi, ki je v njih živel Alban Stolz, so bili našim zelo podobni. Mož je zajel snov iz življenja, iz ljutih kulturnih bojev, ki so se razvneli takrat po vseh nemških državah in v Evropi sploh. Stolzovi spisi niso abstraktno modrovanje, temveč do srca segajoči, na bogatih izkušnjah zidani, praktični in krepki v pravem ljudskem slogu. Duhovnikom nudijo izborni snov za pridige; prav dobro bodo tudi služili govornikom v društvih.

Brezplačno je na razpolago življenjepis itd., pod naslovom **Alban Stolz und seine Werke**, zum hundertsten Geburtstage.

Dalje priporočamo:

Kreuzwegbüchlein von Moritz Meschler S. J. s 14 podobami K 1-56.

Die Urgeschichte der Menschheit nach der heiligen Schrift. Von P. Reginald M. Schultes O. P. K 1-60.

Das Wort vom Kreuze. Sechs Predigten von Dr. Ewald Bierbaum. K 1-20.

Die letzten Worte des sterbenden Erlösers. Sieben Fastenpredigten von Heinrich Nagelschmitt. K 1-44.

Fastenpredigten über die vier letzten Dinge von Hubert Bamberg. 72 vin.

Die Personen der Leidensgeschichte Jesu in Fastenpredigten dargestellt von Hubert Bamberg.

I. Zyklus: Judas. — Petrus. — Barabbas. — Kaiphas. — Das jüdische Volk. — Pilatus. — Das Kreuzopfer. — 72 vin.

II. Zyklus: Herodes. Simon von Cyrene. — Die weinenden Frauen. — Der Schächer zur Linken. — Der Schächer zur Rechten. — Maria. — Christus am Kreuze. — 72 v.

III. Zyklus: Der heilige Johannes. — Maria Magdalena. — Der Hauptmann. — Nikodemus. — Joseph von Arimathäa. — Der Baum des Kreuzes. — 72 vin.

Bamberg: Sieben Fastenpredigten über die fünf Geheimnisse des schmerzreichen Rosenkranzes. — 72 v.

Bamberg: Fastenpredigten über die vier letzten Dinge. — 72 v.

Treu zur Kirche. Predigten über Glaube und Kirche. — K 2-40.

Christliche Aszetik. Mit besonderer Berücksichtigung des priesterlichen Lebens. Von Dr. Franz Xav. Mutz. — K 8-16.

Waschitz, Exhorten an die katholische Jugend in Volks- und Bürgerschulen und in den unteren Klassen der Mittelschulen. Auch allgemein als Predigten verwendbar. K 4-—.

Ackermann, Rette deine Seele. Zwei Zyklen Fastenpredigten. K 2-16.

Nagel, Die den sieben Hauptsünden entgegengesetzten Tugenden. Fastenpredigten. K 1-20.

Breiteneicher, Sonn- und Festtags-Predigten für das ganze Kirchenjahr. I., II. Band. K 12-—.

Poleg raznih zgoraj navedenih postnih govorov opozarjamo še posebej na sloveče **postne govore redemptorista P. Diessel.**

Romarjem v Lurd priporočamo lepo knjigo znanega pisatelja Friderika Pesendorfer: „Reise-Erinnerungen aus dem schönen Frankreich“, ki obsega med drugim tudi obsežen popis slovečih krajev Paray le Monial in Lurd. Cena vezane knjige K 3-60.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Preselitev trgovine.

Podpisana uljudno naznanjam, da sem svojo

modno trgovino v Židovskih ulicah 7

preselila

na Jurčičev trg (preje zlatar Wagenpfeil)

kjer mi bode že z ozirom na večji prostor možno, častitim naročnikom vsestransko postreči

z mnogovrstnimi in solidnimi modnimi predmeti.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in prosim prijaznega zaupanja tudi v nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

Josipina Podkrajšek.

Istotam se sprejme učenka.